

Het magisch oog van justitie is bedrieglijk

Gerechtelijke dwalingen staan in het brandpunt van de belangstelling. De afgelopen jaren zorgde onder meer de Puttense moordzaak en de Schiedammer Parkmoord voor publieke discussie. Voor wie zelf een oordeel wil vellen over dergelijke zaken is *Het O.M. in de fout* van Ton Derksen een goede koop.

De auteur, hoogleraar wetenschapsfilosofie in Nijmegen, is bekend geworden als een van de sympathisanten van de Haagse verpleegkundige Lucia De B, die levenslang kreeg voor moord op zeven patiënten. Vorig jaar toonde Derksen aan dat bewijsmateriaal in haar zaak berust op drijfzand. De B. is mede dankzij hem voorlopig vrijgelaten, in afwachting van een oordeel van de Hoge Raad.

In zijn nieuwe boek komt Derksen tot de conclusie dat het Openbaar Ministerie ook in vier andere omstrede zaken fouten heeft gemaakt. Met behulp van informatie uit strafdossiers analyseert hij bekende veroordelingen (Parkmoord, Deventer moord) en minder bekende, zoals de zaak van Kevin S., die 13 jaar celstraf kreeg voor moord. Derksen maakt per zaak een grondige analyse van de bewijsconstructie; het O.M. negeert volgens hem te vaak informatie die pleit in het voordeel van de verdachte. Ook kloppen cruciale redeneringen niet.

Een voorbeeld: S. zou zijn vrouw hebben vermoord door hun huis in brand te steken. Het O.M. raadpleegde deskundigen maar negeerde bevindingen die wezen op roken in bed als oorzaak. Verklaringen

van getuigen die kort na de 'brandstichting' bij het huis waren, zijn buiten beschouwing gelaten. Ook zei de aanklager in de rechtszaal dat roken in bed als oorzaak voor brand door deskundigen 'naar het rijk der fabelen is verwezen'.

De oorzaak: aanklagers willen de maatschappij beschermen en 'scoren' door zaken op te lossen. Officieren van justitie zijn oprecht maar sommigen van hen denken ten onrechte te beschikken over een 'magisch oog': ze menen te kunnen zien of verdachten en getuigen liegen. Uit door Derksen aangehaald onderzoek blijkt dat aanklagers dit nauwelijks beter inschatten dan leken. De kans op succes is iets hoger dan 50 procent.

Soms gaat de auteur wel erg diep in op alternatieve scenario's, terwijl het erop lijkt dat uiteindelijk de juiste persoon is veroordeeld. Maar de grondigheid van de analyse is tegelijkertijd de kracht van het boek. Derksen presenteert veel feitelijke informatie waaruit de lezer zelf een conclusie kan trekken. Daardoor is het soms enigszins taaie kost maar zijn redeneringen zijn glashelder en leeswaardig. een onmisbaar werk voor mensen die zich beroepshalve bezighouden met strafrecht is.

Menno van Dongen

Het O.M. in de fout – 94 structurele missers

Ton Derksen

Veen Magazines; 200 pagina's;

€ 18,94

ISBN 978 90 857 1170 4